

vedel, da ni bil Kristus ničesar kriv, kar se mu je očitalo, toda vedni klic: križaj ga! — ta ga je premamil in zato ga je prepustil judom v križanje.

Mi imamo v tem le eno tolažbo, v tem, da ima laž kratke noge in da je resnica močnejša od laži. Slov. ljudstvo ne sovraži nikogar, najmanj pa poštenih Nemcev in torej pričakuje lahko od njih, da posvetijo ti kedaj sami kričačem, ki tako hudo grde pošteno ime Nemcev ter jih potisnejo, kjer je njih mesto, — v kot. Prej ali slej izgodi se to gotovo in tedaj bode za nas in za nje, za nemško in slovensko ljudstvo vesela sprava — častno ustajenje.

Klic za versko šolo.

Vitanje, sredi meseca marcija 1888.

Za krščansko šolo so se tudi tudi po naši župniji, po kmetih, kakor tudi v trgu, podpisovali mnogoteri posestniki. Ljudstvo živo čuti potrebo, naj ne podučuje le duhovnik 2 uri na teden v krščanskem nauku, temveč naj podpira ta nauk tudi učitelj ob svojih urah. Ne vemo toraj, kako je mogoče, da se, kakor čujemo, taki dolžnosti upirajo nekateri učitelji. Graški knezoškof so k malu potem, ko se je nova šolska postava vpeljala, o krščanski izreji mladine v tej novi šoli blizu tako-le pisali: „Vzemi sod jesih in vlij va-nj 2 kupici vina; jeli, jesih bo ostal vendar-le jesih? Tako tudi zdajšnja šola; akoravno katehet vlije na teden nekoliko krščanskega nauka v srca mladine, šola ostane vendar-le nekrščanska“.

Takajšnji občinski zastopi: v Ljubnici, Paki, Doliču, Breznu, na Kozjaku in v Skomrah so pa odposlali lastne prošnje državnemu zboru, v katerih zahtevajo „spremembo šolske postave v tem smislu, naj se mladina na podlagi maternega jezika v krščanskem duhu podučuje“. Tote prošnje so podpisali v prvih peterih občinah s svojimi župani vred vsi občinski odborniki; le v Skomrah jo je podpisalo izmed 12 odbornikov z županom vred 9 odbornikov. Jako zanimiva je tudi sledeča izjava, katero je poslalo izmed 10 udov Vitanjskega šolskega sveta petero državnemu zboru:

Izjava.

V seji krajnega šolskega sveta v Vitanji, dne 5. febr. 1888 se je nam podpisanim udom po odhodu g. kateheta dala v podpis neka pola v nemškem jeziku, ne da bi se nam bilo povedalo, da je to protest zoper nameravano versko šolsko postavo. Podpisali smo torej ne vedoč, da smo s svojim podpisom glasovali za brezversko šolo. Pozneje pa smo izvedeli, da se je po nemško-liberalnih listih naznanilo, da je šolski svet v Vitanji soglasno oporekal novi verski šolski postavi. — Pristaviti nam je, da

ta šolski svet šteje skupaj deset udov, po odhodu g. kateheta nas je bilo skupaj še devet.

Nas petero podpisanih udov, s tem slovesno izreka, da se nikakor ne zlagamo s tem protestom, ki se je oddal tudi v našem imenu, temveč kakor smo že tudi vsi na drugih prošnjah za versko šolo izrekli, še enkrat slovesno izjavljamo:

Mi želimo, hočemo in tērjamo, da se šolska postava tako spremeni, da se bo naša krščanska slovenska mladina podučevala v šoli v krščanskem dubu in v slovenskem jeziku.

Vitanje, dne 13. marcija 1888.

Florijan Jeseničnik,	zastopnik občine Brezen,
Franc Maucher,	„ „ Ljubnica,
Jurij Jeseničnik,	„ „ Paka,
Ignac Jeseničnik,	„ „ Dolič,
Luka Kotnik, župan in	„ „ Skomre.

Gospodarske stvari.

Vse dobro, domače najbolje.

V novejih časih se piše veliko gledé vzboljševanja zemljišč in marsikateri nasvet in veliko naukov ni za to, da jih človek bere, potem pa dela, kakor poprej, po starem kopitu. Nove potrebe terjajo, da si poišče tudi novih poti, naj jim ustreže ali naj jih odbije.

Pri teh nasvetih je le to eno hudo, da je človeku skorej vselej seči v žep. To je gotovo ali bode v resnici po njem bolje na zemljišču, to pa še ni gotovo. Mi se torej ne čudimo, če se človek, posebno, ko je denar čem dalje, tem reji, dobro premisli, predno se za kaj odloči, česar še ne vidi ali še ne pozna iz lastne skušnje. Zoper to premišljevanje nimamo torej ničesar, toda tega prosimo naše bralce, naj se premislijo vselej na dobro. Dnes sicer nimamo novega nasveta. O stvari, na katero jih opomenimo dnes, smo že pisali večkrat. Gotovo so naše besede že tudi marsikje dober sad rodile, vendar ne še povsod, ne pri vseh naših gospodarjih.

V mislih imamo gnoj in gnojenje zemljišča. Gnoj je zemljišču potreben, brez njega ni pridelka ne na polji, ne v goricah, pa tudi ne na senožetih. Umni gospodarji imajo torej veliko skrb za-nj ter se jim ne zdi celo denarja škoda; če ga ni dovolj doma, kupijo si ga celo. Dobi se že tudi gnoja za denar, umetnega gnoja. Dober je ta in za nekatere reči celo potreba, toda — domači je bolji. Dokler in kakorkoli si ga pridelaš na domu, stori to in začni skrbeti za-nj že pri gnojnici. Le-ta je v resnici izvrstno gnojilo in večna škoda, če nam odteka kraj cest ali še celo čez nje. To je velika izguba za kmeta in grdo je za občino, v kateri se še tako godi z njo.